

Román

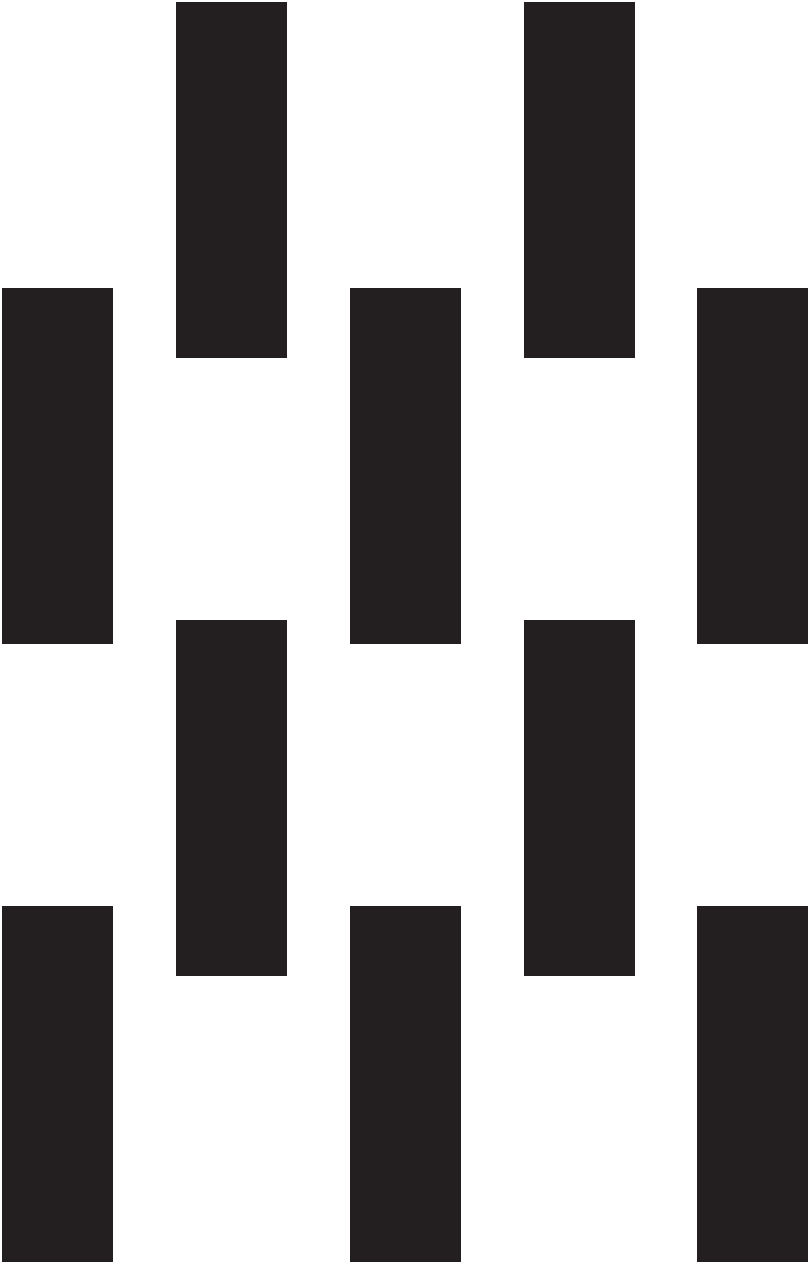
JEDNIČKY A NULY

Tomáš
Grombář

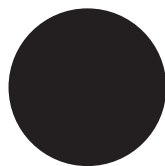
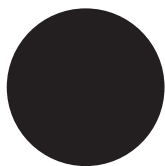
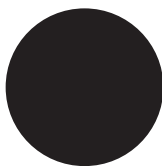
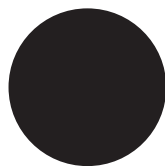
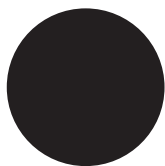
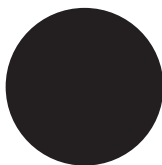
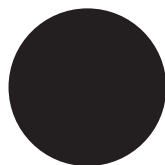
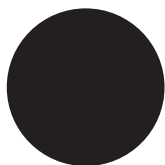
Paseka

JEDNIČKY A NULY

**Tomáš
Grombír**

JEDNIČKY A NULY

Tomáš Grombír

Paseka
Praha 2016

Autor děkuje Terezii Nekvindové a Karlu Veselému za podnětné připomínky. Zvláštní dík patří Davidu Slámovi za mimořádně pečlivé okomentování rukopisu.

Vychází s laskavou podporou
Ministerstva kultury České republiky.

Toto dílo je smyšlené a veškerá jména, postavy, místa i události jsou buď dílem autorovy fantazie, nebo jsou použity ve fiktivních situacích.

Copyright © Tomáš Grombří, 2016

ISBN 978-80-7432-767-4 (kniha)

ISBN 978-80-7432-786-5 (epub)

ISBN 978-80-7432-788-9 (mobi)

ISBN 978-80-7432-787-2 (pdf)

I.

Adrian hledal po kapsách desetieurovou bankovku pro portýra. Ema poletovala po apartmánu mezi vázami řezaných růží.

„Na pozornost podniku je jich trochu moc,“ konstatovala, když našla kytku i v koupelně.

„Sto sedmdesát osm.“

„Vykoupil jsi celý květinářství?“

„Přesně tolik týdnů jsme se neviděli.“

Ema zkřivila čelo a pihovatý nosík se jí bojovně naostřil. „Mám to brát jako projev nešikovný romantiky, nebo plnohodnotný psychózy?“

„Neboj, tvůj oltářík doma nemám. Ale kdyby sis chtěla ještě vzít nějaké své hadříky, jsou v krabicích.“

„Za tři a půl roku asi trochu vyšly z módy.“

Ema rozevřela okno. Za Tuilerijskými zahradami vykukovala Eiffelova věž. Vzala jednu růži a vyhodila ji ven.

„Teď už to nic neznamená. Jen rozmařile drahá výzdoba. Doufám, že nemáš připravený další dryádnický scénky.“

Panorama města se ostře rýsovalo proti jasné obloze tónované předzvěstí červánků. Adriana napadlo, jak by jeho život vypadal, kdyby se nerozešli. Pokusil se jí položit ruce kolem boků, ale Ema se mu ladnou otočkou vysmekla.

„Když kýč, tak totální.“ Zasunula iPhone do hotelové doko-
vací stanice. Pokojem inspirovaným barokní monumentalitou
éry Ludvíka XIV. zazněly tóny šansonu.

„Na osmou máme dole stůl,“ pronesl Adrian ledabyle, třeba-
že se hotel pyšnil tříhvězdičkovou michelinskou restaurací.

Ema si prohrábla krátké zrzavé vlasy. „Dám si sprchu.“

Aniž by komentovala manželskou postel, mrštila na matraci rudý skořepinový kufr. Jako vždy ho měla zaplněný chaoticky, hromadou zmuchlaných věcí, které do něj ve spěchu házela na poslední chvíli, jen večerní šaty stihla pečlivě složit do obalu.

Zmizela v koupelně. Adrian by si nafackoval. Chová se jako pitomec. Je stejně toporný, jako když se s ní seznámil. Ostatně celý tenhle výlet je bláznivý.

Z koupelny zaslechl ševlení sprchy. Bezděky se posunul blíž. Zvuk dopadající vody, jež se o Emu tříštila, mu z paměti vyvolal křivky jejího nahého těla a penis se mu nalil krví. Od první chvíle ji nekriticky obdivoval. Nic na tom nezměnilo ani jejich pohnuté soužití. Před týdnem by ho ani nenapadlo, že bude mít Emu znovu na dosah.

Adrian seděl v kanceláři. V okně outlooku mu naskakovaly nové zprávy rychlostí, jakou se množí jednobuněčné organismy. Většinu z nich by dostávat nemusel, ale chtěl si udržet maximální přehled. Po zaklepání vstoupil hubený hošík s tonerem v ruce. Adrian ho posunkem nasměroval k tiskárně, ale nemohl od něj odtrhnout oči, protože v nejistém bidlu, stejně špatně oblečeném jako ostříhaném, najednou spatřil sám sebe, když před patnácti lety nastoupil.

Kluk se na něho podíval.

Adrian se usmál.

„Kudy se do toho de?“

Ten lhostejný klukův výraz Adriana vrátil zpátky na zem.

„Ve vašem věku bych si podobný dotaz nedovolil. Zkuste na to přijít sám.“

Ne, není konzervativní, ještě snad tolik nezestárnul. Možná má obstarožní model LaserJet II, ale to byly nejlepší tiskárny, které spolehlivě berou a nemuchlají papír.

Ponořil se do e-mailů. Nesvedl však udržet myšlenku. Znervózňoval ho ten kluk. Zároveň s aťákem si objednal i kávu. Kde je? Jako by ji přivolał. Dveře se pomalu otevířely, dívka se

do nich opírala loktem, přitom se snažila vybalancovat táč s kávou a vodou. Proč táč jednoduše nevezme do jedné ruky, aby měla druhou volnou? Hrozivě dupala, ale jazýček jemně vyšpulený jako soustředěná provazochodkyně na laně bez jištění. To se mu snad jen zdá. Nikdy dřív ji tu neviděl.

Mrskla tácem o stůl.

„Káva pro vás. Na shledanou.“

„Počkejte.“

Obrátila se na něj.

„Co jste mi to přinesla?“

Vyvalila pysk a zadumaně se naklonila nad hrnek.

„Kávu.“

„Tak se zkuste podívat znovu a víc zapřemýšlet.“

Mžourala do černé hladiny bez pěny.

„Je to takhle v pořádku?“

Do prdele, na kávě si zase tolik nezakládal, a klidně ji vypil i studenou, když na ni pozapomněl, ale věci se musí dělat správně. Pokud lidi nejsou schopni dodržet postup ani u maličkostí, jak se pak na ně může spolehnout?

„Rozlitý?“

„Výborně a dál?“

Chtěl slyšet cokoli, třeba jen pardon, ale holce místo odpočívání oko šilhavě ujíždělo na stranu. U tiskárny se na kolenou lopotil kluk, ale úkryt toneru dosud neobjevil. V Adrianovi vybublal vztek.

„Máte přítele, slečno?“

Zarděla se a zavrtěla hlavou.

„Vy jste kouzelná,“ vzal ji za ruku a posunul ji blíž k ajtáčkovi.

„Tady jsem vám jednoho chlapce našel.“

Vzal jejich ruce a spojil je.

„Myslím, že budete skvělý pár. Oba jste zhruba stejně talentovaní. Nepochybně si budete rozumět.“

Holce jektala brada a kluk koukal do země.

„Tak se před sebou nestyděte. Představte se...“

Kluk zamumlal jméno.

„A jméno ctěné slečny?“

Zřejmě už vyčerpala limit vět pro dnešní den.

„To máte jedno. Hlavně teď odkrácejte a žijte spolu šťastně až do smrti, jen ne mně na očích.“

Kluk se snažil holku za ruku vytáhnout z kanceláře, ale ona tupě stála, jako by ji někdo na dálku vypnul.

„Ven!“ zvedl hlas Adrian. Hrudí mu projelo nesnesitelné bodnutí, až se zkroutil. Řval by bolestí, ale mohl jen přidušeně chrčet. Dokulhal malými krůčky ke stolu, kde se úlevně opřel. Ataka mírně polevovala, ale věděl, že ještě přijdou tři čtyři další vlny křečí, které už nebudou tak bolestivé, a pak odezní úplně.

Když se mu to stalo poprvé, byl přesvědčený, že dostal infarkt. Sanitka ho odvezla do nemocnice, kde mu udělali kompletní screening, který nezaznamenal nic zvláštního. Dali mu jednoduchou radu, aby se vyhýbal stresu a víc odpočíval.

„Pánové,“ pochodoval Kamil před projekčním plátnem, „pokořili jsme s předstihem další milník. Databáze pokrývá třicet procent populace USA i Česka.“ Předpokládal větší uznání, proto si začal sám tleskat jako principál potulného kabaretu, jemuž zběhli i poslední kumštýři.

„Jsme připraveni FaceYouKnow spustit!“

Adrian se k potlesku přidal, aby povzbudil ostatní. Únava byla znát. Kamil sice po technické stránce předváděl divy, ale už měsíce bez výraznějšího pokroku řešili právní obsah věci. Adrian věřil, že skulinu najdou. Musí. Byl to jejich nejúžasnější projekt.

Aktivity jeho impéria mají dopad na tolik aspektů života: vyvíjí software, který lidé používají při práci, nebo jim hlídá a měří produktivitu každé minuty, pak jim servíruje zábavu, aby zapomněli na nudnou práci, a posléze jim nenápadně vnu-

tí nepotřebný krám, když útočí na jejich utrmácené podvědomí a iracionální touhu po odlišení se ve světě tak dokonale unifikovaném. Ale nic z toho není tak úchvatné a jedinečné jako FaceYouKnow. Stačí mobilem vyfotit neznámý obličej a aplikace zobrazí jméno včetně strukturovaného výpisu doplňujících osobních informací.

Softwarová část byla poměrně banální: obličej se podle mřížky rozloží na základní elementy, jež se pak porovnávají s obdobnými prvky v referenční databázi. Tu plnili z veřejných fotografických úložišť, z blogů, ale především z Facebooku, kdy zneužívali své dominantní postavení producenta populárních her. Stačilo projet seznam přátel a data, skrytě přibalená k herním paketům, odlifrovat do centrály. Do karet jim hrála i finanční krize. Nezkušení absolventi, kteří před pár měsíci vznášeli nehorázné platové požadavky, byli najednou ochotni vykonávat monotónní a stereotypní kontrolu sesbíraných údajů za zlomek někdejších nároků, jen aby získali praxi do životopisů.

„Telefon potřeboval devadesát let, aby dosáhl hranice sto padesáti milionů uživatelů. Televizi stačilo necelých čtyřicet let, mobilnímu telefonu už jen čtrnáct. Facebook to zvládl za pět let. Kolik času budeme potřebovat my? Chcete se vsadit?“ deklaroval Kamil, šéf projektu.

Pohledy šesti špičkových manažerů se obrátily k tandemu právníků, kteří nesouhlasně vrtěli hlavami. Stejně jako ostatní uznávali, že FaceYouKnow znamená milník v mezilidských vztazích, a z jejich pohledu navíc i v justici. Mohou očekávat sérii žalob, od porušování ochrany osobních údajů až po prakticky libovolné rozšíření zodpovědnosti, bude-li aplikace zneužita při trestné činnosti.

„Řekové jsou v dluzích, zbavují se ostrovů. Mohli bychom tam zřídit něco jako autonomní území a vybudovat serverovou základnu. Nicméně to nijak neeliminuje hrozby žalob,“ poznamenal jeden z právníků.

„Také jsme našli vysloužilou ropnou plošinu v Severním moři. Chtějí za ni dva miliony eur,“ doplnil druhý.

„To nám šíleně zvedá náklady! Přece jsme se dohodli, že servery budou v Africe nebo v jiný prdeli mimo dosah mezinárodní jurisdikce,“ rozohnil se Kamil.

„Je to riziko. Potřebujeme nad servery větší kontrolu. Ropná plošina se zatím jeví jako optimální varianta.“

„To snad radši ten ostrov. V Severním moři není zrovna příjemný koupání,“ pokusil se kdosi o vtip. Nikdo se ale nezasměl.

Adrianovi na mobilu zablikala notifikace, čekala ho další schůzka. Krátce zavřel oči. Musí vynést verdikt, aby se příští týden měli o čem bavit. Jeho den byl rozporcovaný na stále hustší, různě dlouhé a tematicky zcela odlišné fragmenty. Samy o sobě nedávaly žádný smysl, nenavazovaly, nebo si dokonce odporovaly, každý moment vyžadoval přepnutí do jiných souvislostí. Delší soustředění mu působilo námahu, jeho mysl už po chvíli odskakovala jinam.

Právníci na sebe krátce pohlédli. „Je tu ještě jedna alternativa. Mohli bychom to prodat Číňanům, včetně know-how i referenční databáze. Skočí po tom.“

Kamil k nim zvedl prostředník: „To jste se posrali, ne?! Už vám z toho koksu jebe?!“

„Klid,“ požádal Adrian. Žádný jiný projekt mu neodsával tolik energie a peněz.

„Tímhle přepisujeme dějiny!“ bušil Kamil pěstí do stolu.

„Zkuste srazit cenu plošiny a taky chci vidět nabídky ostrovů. Připravte ekonomické porovnání obou variant s výhledem na pět let.“

„Dík!“ vyjekl Kamil předčasně, protože Adrian ještě neskončil.

„Zároveň se spojte s Číňany a vstupte do jednání o ceně.“

Venku už na Adriana čekal taxík. Během přesunu z I. P. Pavlova do centra zavolal Heleně, personální manažerce celého holdingu, která ho už dvakrát sháněla.

„Sakra, Adriane, co to jako mělo být? Ta holka ti jen přinesla kafe.“

„Na to, že sedíš v jiné budově, se zkazky šíří neuvěřitelně rychle.“

„Uvědomuješ si, co jsi udělal? Má z tebe trauma. I kdyby byla zdravá, tak tohle jednání si přece nemůžeš dovolit.“

„A ona není zdravá?“

„Seš slepej!? Je mentálně retardovaná.“

„Do prdele, proč máme retardované asistentky?“

„Jsou tady kvůli daňovejmu úlevám v rámci programu začleňování znevýhodněnejch osob. Ta holka s tebou nikdy neměla přijít do styku. Někdo jí na chodbě podal kafe a ona byla hrdá, že tě v tom labyrintu našla.“

„Omlouvám se.“

„Jí se jdi omluvit. A fakt se vzpamatuj, chováš se jako namyšlenej parchant!“

Věděl, že Helena má pravdu. Jako vždy. I ve výborném rozpoložení se musel hodně soustředit, aby chápal dvojznačnost nonverbální komunikace a řeč emocí. Dobrá, zítra ráno už opravdu vezme kolo a pojedje na celodenní vyjížďku. A na e-mail se podívá nejdřív až během oběda.

Auto zastavilo v Rytířské. Historickou budovu v ulici Na Příkopě získali od města za pakatel výměnou za pozemky nutné k dostavbě metra, obchod přesně zapadal do mentality zakladatelů holdingu.

„Promiň, ale vážně jsem se nemohl utrhnout dřív. Co se děje?“ pozdravil Adrian.

Prokop, jeden ze tří majitelů-partnerů KPR Investu, se zdál dobře naladěný. „Jak postupujete?“

Adrian mu stručně reprodukoval skončenou poradou. Když v roce 1998 do firmy nastoupil, Prokop tvrdil, že internet zů-

stane technickou pomůckou pro omezený okruh uživatelů. Jakmile se Adrianovy online projekty staly výstavní skříní KPR, začal se o dění podrobně zajímat – přibližně chápal možnosti i rizika internetu, přesto ho každý pokrok nesmírně udivoval. Tentokrát s Adrianem naštěstí nehodlal diskutovat, jen si report zamyšleně vypočetl.

„Adriane, máme před účetní závěrkou. Ideální příležitost udělat velká rozhodnutí. Chci, aby ses stal partnerem. Hned v pondělí to přednesu Kociánovi a Rabákovi.“

Stejně jako ostatní velké události, i tahle přišla najednou a bez ohlášení. Hodnota jeho investičního portfolia fantasticky narostla, proto ho tu a tam napadlo, že by ho měli přimnout mezi sebe, avšak víc než společné podnikání spojoval partnery firmy způsob, jakým po revoluci vydělali velké peníze.

„A co Rabák? Pochybuju, že bude souhlasit,“ vydoloval ze sebe Adrian.

„Čekal jsem jinou reakci.“

„Jsem nadšený a vážím si toho. Jen mám určité pochybnosti, že to projde.“

„Nemá smysl si nic nalhávat. Kocián je vážně nemocný. Rabák se topí v dluzích. Firma prochází složitým obdobím a je na čase do nejužšího vedení přizvat mladou krev. Od tebe chci jen slyšet jasné rozhodnutí.“

„Ano, samozřejmě. Děkuju.“

Probrali pár dalších provozních záležitostí, na které se přes týden nedostalo, ale Adrian rozrušením tápal, nevybavovala se mu jindy samozřejmá fakta.

„Mám tě někam hodit?“ zeptal se Prokop, když si začal balit věci. Adrian odmítl a vypotácel se ven.

Na Příkopě ho spolkla netečná lhotečnost proudu turistů, která zvolna zchladila jeho triumfální mravenčení. Ještě před dovršením pětaticeti dosáhne v KPR kariérního maxima. Mohl by zavolat mámě, aby se o radost podělil, ale nejspíš by

nepochopila, co to obnáší, jen by drmolila, ať na sebe dává pozor a nehoní se.

Došel k úpatí Václavského náměstí, když z metra přímo proti němu vyběhla Ema. Spatřili se zároveň. Emě vyplašeně zacukalo v obličeji, jako by snad nejraději utekla, ale už bylo pozdě.

„Ahoj,“ pozdravil zcela neinvenčně Adrian, nic dalšího ho nenapadlo. Tři a půl roku spolu pracovali a žili, pak najednou strhí. Měl dojem, že ji zahlédl loni na večírku na Hradě. Plíží se mezi hosty, jako pomatený stopoval povědomou postavu, aby pak s úlevou, ale zároveň i se zklamáním zjistil, že se spletl.

„Jak se máš?“ chtěl se usmát, ale nepovedlo se mu to.

„Gratuluju,“ poplácala ho Ema.

„Proč? K čemu?“

„Instagram, Groupon... Dobrá trefa. A spousta dalších věcí.“

„Pořád nám koukáš pod prsty?“

„Víc než kdy jindy.“

„Pojď, koupím ti největší diamant z Pařížský. Jako kdy-si...“

„To je vážně lákavý, ale spěchám na zkoušky do Celetný, už tak jdu pozdě.“

„Děláš si doktorát?“

„Ne, já zkouším...“

„V pátek večer?“

„Nějakej pár, co jede přes prázdniny makat do Anglie.“

„Pořád v poklusu.“

Pokrčila rameny. „Já to asi jinak neumím... Ráda jsem tě viděla. Vážně už musím.“

Mávla mu a vystartovala k filozofické fakultě. Adrian sledoval její vlnící se boky, čekal, zda se ohlédne. Vypadá pořád skvěle. Výskyt inteligence je stejně řídký jako výskyt krásy, natož když se potkají v jednom těle.

Vrátil láhev zpět do vinotéky a sáhl do spodního patra, kde uchovával prémiové kousky na takzvaně zvláštní příležitosti. Držel Château Haut Brion, 1er Cru Classé, ročník 2007. Mlhavě si vybavil, že stojí zhruba deset tisíc.

Na terase s výhledem na Pražský hrad – ostatně kvůli němu byt koupil – na něj zostřeně dolehly stopy po Emě. To ona vybrala sedací soupravu, ona domluvila zahradního architekta, aby zelení osvěžil chladnou atmosféru betonu a dlažby, ona nechala nainstalovat dodatečné osvětlení. Gril vybral sám, trochu zbytečně, použili ho snad dvakrát.

Nemohl si pomoci, zalistoval v tabletu společnými fotkami, třebaže věděl, že to v něm vyvolá nepříjemné vzpomínky. Raději si rychle otevřel kalendář, jen zřídka navštěvoval jiné akce než ty, které bezprostředně souvisely s prací, přesto mu asistentka všechna pozvání vytrvale zaznamenávala. Jeden z jeho zaměstnanců zapíjel narození syna, na Vyšehradě pod širým nebem mělo premiéru divadelní představení, které KPR Invest z bůhvíjakých pohnutek sponzoroval.

Obrátil do sebe skleničku, popadl deku, další láhev a sestoupil do Riegrových sadů. Pod korunami kaštanů se choulilo červnové dusno. Kolem pivní zahrádky obsazené do posledního místa přišel k vyhlídkové loučce.

Usadil se nedaleko dvojice brunetek, které upíjely laciné bílé z vietnamské večerky. Jedna cosi překotně, ale procítěně vysvětlovala, v její mimice se bleskově střídaly kontrastní emoce. Ani nepostřehly, že si je Adrian vyfotil. Během pár vteřin mu aplikace zobrazila informace. Obě studovaly Vysokou školu ekonomickou, takže zřejmě spolužačky. Přečetl si několik jejich statusů a prohlédl si, co je na Facebooku zajímavé.

Na základě členství ve skupinách, udělených lajků a dalších faktorů se pokoušeli vytvořit model, který by poskytl základní psychologickou charakteristiku vyfoceného člověka, ale tahle funkce byla v plenkách, proto výsledku nevěnoval příliš po-